

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Aliae ad D. Inglefield. n. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

1596.

adhuc certi habeo, auertere conetur. Quibus autem illud medijs fieri possit, Paternitatis Vestræ prudentia optimè constituet; ego solummodò rem ipsam significandam, & Paternitatis Vestræ caritati proponendam iudicauit. Deus ipsam multos in annos incolumem nobis conseruare dignetur, cuius Sanctis Sacrificijs me humillimè commendo. Hispali. Die 20. Februarij 1595. Reuertendæ Paternitatis Vestræ indignus Filius & seruus, *Robertus Personius*. Hæc *Personius* ad *Claudium* Generalem; quibus liquido ostendit superfluum esse eum cohortatione auertere qui sponte fugiebat?

Eiusdem
literæ ad
Franciscū
Inglefield.

V. Multo tamen id apertius legitur in literis ad Franciscum Inglefield aliquot post mensibus exaratis: Erat Franciscus Inglefield *Personio* ab antiquo tempore coniunctissimus, integerrimè Catholicus, & Catholici Regis rationibus addictissimus; Quem *Personius* in Purpuratorum Patrum Collegium cooptari & iudicabat dignissimum & vt amicissimum optabat: Fuerat enim *Philippo* & *Mariæ* regnantibus à consilijs, vir maturo iudicio, propensâ in omne bonum voluntate, omnibus ad dignitatem Cardinalitiam aciuementis ornatissimus. Hic frequentibus literis rogarat *Personium* vt suam vellet Regi Catholico sententiam aperire de Cardinale in *Alani* demortui locum substituendo; In illud tandem descendit *Personius*; & scriptis literis ad Dominum Ioannem Idiaques (virum in consilio Regio fidentissimum) explicuit, quàm id primùm, eo præsertim tempore, esset necessarium, & quibus hominem oportebat esse dotatum ornamentis. Dein, si quinam essent futuri idonei quæreretur, remisit ad *Iosephum Creswellum*; tum quia sciebat hunc & instituti Societatis esse studiosissimū; & cum comperisset huiusmodi agitari inter Principes viros cōsilia, atque in *Personium* coniecisse oculos, respondisse pro more suo quibusdam per parabolam, "Non esse Deum aut opis aut consilij tam egenum, vt cum in animo esset vestem nouam parare, eam sineret ex veteri & lacernoso confici pallio." Tum etiam nominare quemquam refugiebat quoniam inter primos nominandus videbatur ipse Franciscus Inglefield, qui tamen pro veteri amicitia rogarat *Personium*, ne sui hac in re mentio fieret. His Francisco expositis, quid de se ipse sentiat his verbis aggreditur enarrare.

Nunc verò quoniam occipi tecum clarè his in literis & cum omni fiducia agere, progrediar aliquanto vterius, & quod ad hoc negotium spectat, totum effundam animum meum, & quidquid intus in me sentio, siue iudicij, siue propensionis aperiã in conspectu Dei, sine vlla simulatione post multam apud me & Deum meum deliberationem, cum quanta potui indifferentia & summo desiderio & voto cognoscendi diuinam voluntatem. Primum igitur, vt tu probe nosti, licet salus totius mundi penderet ab hac mea promotione ad dignitatem quam tu mihi optas (quod quàm sit incertum Deus nouit, & euentus ipsi mirè varij nos commonent, vt in quibus quotidie fallimur siue nostras inspiciamus siue aliorum rationes) Ego tamen neque directè possum, neque indirectè prætere, aut ambire hanc promotionem, quoniam voto adstringor vt nè ambiam: Quod votum vt inuiolatum custodiam det mihi, obsecro, Deus suam sanctam gratiam, atque vitam istam mihi

mihī auferat potius quā voluntatem illum non offendendi hoc in genere, 1596.
& hoc fateor, vnicum est ad quod ex voto obstringor, non ambire videlicet
directè vel indirectè.

Secundo; licet ambitu seposito, posset quis sibi placere in huiusmodi pro-
motione, vel eam etiam desiderare, gratias tamen Deo meo; sentio me ab v-
troque (vbi confido) libetum: Etsi enim speciosa multæ rationes se offerant
quandoque de rebus magnis quæ præstari possent ab homine in illa dignita-
te constituto, sincere tamen dico, quod quādo cogitatione penitus ingredior
in deceptiones quas secum ferunt huiusmodi longè positarum rerum imagi-
nes, atque in euentus incertos, & in pericula, molestiaq; quæ mihi in ista atq;
in futura vita possent oriri; & animo deinde verso conditionem hanc viuen-
di securam & plenam consolatione in qua dego, vtiliorem etiam mihi for-
tasse & alijs; Ista inquam, dum mihi ante oculos statuo, & quædam præterea
quæ mihi à multis retro annis sunt proposita, per oppida, scilicet, & vicos in
Anglia discurrendo tradere Christianæ doctrinæ præcepta, si Anglia meo tē-
pore reduceretur, ab alio illo vitæ genere tam me sentio alienum, vt ne cogi-
tare quidem de illo sustineam, multo minus vt cupiam: Qua propter liber
sum (vbi spero) ab omni tali desiderio; & quod amplius est, his argumentis
& spirituali quodam sensu & affectu ducor in hanc sententiam, vt omnino iu-
dicem hanc esse Dei voluntatem, non vero illam; Ista non clarè quidem rem
euincunt fateor; si enim euidenter euincerent, iam non esset in me locus deli-
berationi, quantumuis videri res posset alijs aut vtilis aut necessaria. Attamen
Tertio hinc sequitur (quod & tu facillè dabis) quod cū non sciam esse Dei
voluntatem vt promouear, dubitem verò plurimum propter rationes posi-
tas, tencor, & tenebor semper, non solum non desiderare promoueri,
aut prætere, sed animo esse semper in contrarium inclinante; At-
que si altior potestas (quæcunque demum illa sit) vellet mihi istud
imponere, obistere debeo, & rationes afferre cur contra sentiam. Id-
quæ non solum vt quod voui præstem, & fidem me probem Religio-
ni meæ, quæ detrimentum pateretur ex tali promotione; sed vt ani-
mæ meæ periculo caueam, quæ mihi carior esse debet quā orbis vniuersus
etsi plures essent; quandoquidem ingressus in huiusmodi dignitates solet esse
iucundus & blandus, exitus molestus & lustruosus; Quod in vltimo nostro
bono Cardinale nemo fortasse me attentius obseruauerit. Denique post hæc
omnia diligenter in conspectu Dei perpensa atque agitata, & quæ à me fieri
possent cuncta accuratè præstata ad Dei voluntatem cognoscendam quoad
fugam huius promotionis, si per auctoritatem cui resisti non posset impo-
neretur, (quod spero nunquam futurum) posset equidem eo euentu spe-
rari illam esse diuinam voluntatem, & (quod consequitur) daturum il-
lum gratiam sufficientem ad onus sustinendum pro eius gloria; & quo
magis sincerè conatus fuerit quispiam onus declinare, eo maiora præsti-

1596. turum suscepto onere, quemadmodum multis & magnis Dei seruis olim contigisse legimus; atque hic habes, quidquid aut dicere aut cogitare possum in hoc negotio, non aliter scriptum quam si ad pedes Confessorij mei essem Deo redditurus confestim animam. Quod apud te, quaeso, serua reconditum, quoniam tua solius importunitate victus hæc scripsi, vt tibi satisfaciam; nisi ex intimis aliquis particeps tuo iudicio fieri debeat, qualis est Fitzherbertus &c. Deum tibi rogo esse propitium, decimo Maij Anni 1595.

VI. Vides, lector, sincerum *Personij* animum, & quam nulla honoris ambitione tangeretur: Cùm verò Romam, anno vertente peruenisset, & aucto sermone rumor increbesceret, abijt ad Generalem & ad Assistentes Patres, paratum se offerens vt vel confestim vrbe se clam prosciperet, vel quamcunque suggererent rationem ocys amplecteretur. Illi Pontificem adire suadent deprecandum, argumentisque instructum quibus rem consiliumque interuertat. Res dubia, & multis implicata nodis. Quid enim si Pontifex huiusmodi nihil in mentem venisse responderet? Quid si deprecationem ambitum interpretaretur? Quid si requireret prudentiam? si argueret precipitationem? Quid deinde si Rex neglectum se arbitraretur, atque post tot benevolentia signa posthabitu, quando nisi se mouente Pontifex nil esset decreturus. Nam quod illum honoris auidi cultores viri aliqui vilis abiectique animi hominem dicturi essent, qui de summa spe deijci mallet, quam vento spirante prosperè ad portum celsissimæ dignitatis conari prouehique, tantum illi erat, dummodo ab receptis in Societate moribus periculum depelleretur. Atque ex aduerso de prudentia periclitari videbatur consultius, quam tarditate remedij locum dare consummandæ sententiæ; in quam si Pontifex Rexque conspirarent, serius Societatis indemnitati, serius *Personij* integritati prouideretur. Regi verò Societatis institutum veneranti non futurum ingratum quoquo modo pro eo stetisse. Die igitur sibi ex consuetudine addicto adit Pontificem, exponit qui sermo per urbem, qui per Hispanias Belgiumque inualuisset: Ratione contendit operam suam in ea quam gerebat veste, quam in purpura, futuram Angliæ vtiliorem: Honores amulationem, dignitates negotiorum varietatem ac molem parere inimicam sedulitati quam præfens Angliæ status flagitabat: multa hæreticos quotidie in lucem edere falsa, blasphemata, perniciofa Catholicis, quæ promptum attentumque calamum cùm postulent, quandoquidem ipsius defuncti Cardinalis *Alani* iudicio, ea hætenus quam tenuerat scribendi agendique ratione, afflictæ in patria Ecclesiæ profuisset, eandem vt tenere possit humilibus precibus obtestabatur, in summis beneficijs positurus si per eius excellentem benignitatem vitatis nouis itineribus ignotisque scopulis consueta sinceretur maria nauigare.

Ad hæc Pontifex laudato Societatis instituto quo ambiendis honoribus aditus præcluditur, nihil sibi, ait, à Rege esse